

sb. z. a n.). Již v rozhodnutí čís. 10586 sb. n. s. bylo zevrubně odůvodněno, že nedoplatkům na nemocenské pojištění přísluší přednostní uspokojení za týchž podmínek jako dani výdělkové, totiž za podmínek druhého odstavce písmeny a § 265 zákona o přímých daních ze dne 15. června 1927 č. 76 sb. z. a n. Této přednosti přede všemi knihovními pohledávkami požívají mimo jiné (odst. 3 § 265 uv. zák.) též nedoplatky nemocenského pojistného, jež se staly splatnými v posledních dvou letech, počítajíc nazpět ode dne příklepu zavazeného objektu, i bez knihovního zápisu. Pohledávka 707 Kč 50 h s příslušenstvím na nemocenském a starobním pojistném, prýstící z provozu zemědělské usedlosti povinné strany, vyhovuje těmto podmínkám zúplna (§ 173 zák. č. 221/24 v doslovu zák. č. 184/28 sb. z. a n.). Nejvyšší soud dovodil již v rozhodnutí č. 6281 sb. n. s., že náhradní nárok podle čtvrtého odstavce § 222 ex. ř. nemůže uplatňovati knihovní věřitel vyšlý na prázdno proto, že při rozvrhu výtěžku ideálního podílu nemovitosti byla státu přikázána ve výsadném pořadí částka daně činžovní a dávky z majetku, tudíž veřejných dávek, připadající na celou nemovitost. Nárok na ukojení této pohledávky Z. nemocenské pojišťovny v L. v celkové částce 1.305 Kč spočívá na tak zvaném věcném ručení, nikoliv na podkladě simultáních práv zástavních (srovnej rozhodnutí č. 6281 sb. n. s.). Žádala-li tato věřitelka celé uspokojení jeho z nemovitostivl. 254 D., ač ku dražebnímu prodeji spoluzavázané nemovitosti nedošlo, použila jen svého přednostního práva, zákonem jí přiznaného.

Čís. 14209.

Závazek převzatý z donucení (§ 870 obč. zák.) jest jen r e l a t i v n ě neplatný, a uzná-li jej strana zavázavší se k plnění, jest uznání platné. Uznání jest smlouvou, od níž nelze jednostranně ustoupiti.

(Rozh. ze dne 28. února 1935, Rv II 265/33.).

Manžel žalované objednal zboží od žalující firmy, a hned na to ohlásil vyrovnací řízení. Žalobou domáhá se žalující firma na manželce objednatelově zaplacení kupní ceny za dodané zboží, opírajíc žalobu o její rukojemský závazek. Žalovaná proti žalobě namítla neplatnost svého rukojemského závazku, tvrdíc, že na ní byl vynucen pohrůžkou trestního oznámení a zatčením jejího manžela pro podezření z podvodu. P r v ý s o u d uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d změnil rozsudek prvního soudu a žalobu zamítl. Z d ů v o d ů : Procesní soudce zjistil, že Hugo V., zástupce žalující firmy skutečně vyhrožoval žalované trestním oznámením a zatčením jejího manžela Julia F-a, a že následkem toho žalovaná převzala rukojemský závazek. Pohrůžka zatčením, byť i samo o sobě bylo po právu přípustné, stává se bezprávnou, jakmile jí bylo použito, aby vynucen byl na ohroženém výkon, na nějž hrozící nemá právního nároku. Je na b í l e d n í, že V. nebyl oprávněn vyhrožovati žalované trestním oznámením na jejího manžela a jeho zatčením k tomu konci, aby ji přiměl převzít za manžela rukojemský závazek. Šlo v skutku

o vzbuzení nespravedlivé bázně. Z poznatků právě dolíčených podává se závěr, že rukojemský závazek, k němuž zástupce žalující firmy žalovanou přiměl nespravedlivou a důvodnou bázní, byl již od původu neplatný a nemohl tedy ani pozdějšími uznávacími projevy jejími státi se po právu platným; tím méně může žalované býti na úkor, vznesla-li námitku bázně a donucení proti rukojemskému závazku teprve za této rozepře.

N e j v y š š í s o u d změnil k dovolání žalující rozsudek odvolacího soudu a obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y :

Odvolací soud zamítl žalobu, poněvadž rukojemský závazek byl převzat po nespravedlivé vyhrůžce v důvodné bázní a poněvadž uznání od původu neplatného závazku nečiní ho platným. Tento názor nenapadla dovolatelka zřetelně, ale lze souditi z toho, že poukazuje k tomu, že žalovaná a její právní zástupce se v uznávacích dopisech neodvolávali na bázeň, a že tudíž dovolatelka trvá i na právním důvodu uznání a jest proto jeho účinnost přezkoumati s právního hlediska vůbec. Uznání nicotného, zakázaného, nedovoleného závazku, nemá ovšem právní účinek a není samostatným zavazovacím důvodem (srovnej rozhodnutí č. 5642 sb. n. s.). To však platí jen o takových právních jednáních, jež jsou absolutně neplatná. Závazek převzatý z donucení podle § 870 obč. zák. pod tlakem nespravedlivé a důvodné bázně jest jen relativně neplatný a závisí na straně zavázavší se k plnění, zda chce, či nechce při smlouvě setrvati. Uzná-li přesto svůj závazek, jest to platné uznání, jež obsahuje projev vůle setrvati při smlouvě za okolností § 870 obč. zák. uzavřené. Rukojemský závazek žalované pochází z 9. července 1928. Její právní zástupce Dr. E. R. uznával zřejmě závazek ten platným v dopisech a domáhal se výtahu z konta, za jehož zaplacení se žalovaná zaručila, nikde se nezminiv o tom, že závazek ten žalovaná strana nesplní z důvodu § 870 obč. zák. Praví sice, že jednal za mylného předpokladu, že rukojemský závazek jest platným, avšak na jeho neplatnost soudil jen z toho, že byl převzat za vyrovnacího řízení J. F. A žalovaná sama v dopise uznává výslovně svůj závazek a projevuje ochotu zaplatiti onu částku, kterou J. F. nezaplatí. Není tu zmínky o donucení vyhrůžkami, a lze proto právem souditi, že žalovaná nemínila použití práva příslušejícího jí podle § 870 obč. zák. Uznání jest smlouvou (srovnej rozhodnutí č. 5850 sb. n. s.), od níž nelze jednostranně ustoupiti, a musí proto i žalovaná závazek splniti, aniž by bylo zapotřebí se zabývatí otázkou, zda původní závazek byl převzat za okolností v § 870 obč. zák. vytčených. A pokud by byla žalovaná uznávala závazek z omylu, že nemá právo napadati smlouvu z důvodu § 870 obč. zák., jde o omyl, k němuž nezavdala druhá strana podnět, ani ji z okolností nemohl býti omyl nápadným, ani nebyl závčas vysvětlen, poněvadž žalující strana, podávši žalobu, se zařídila podle uznání závazku žalovanou stranou (§ 871 obč. zák.) a žalovaná strana vůbec omylem proti uznání se nebránila.